

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep

0030 OSLO

Unntatt offentlighet jf.

Deres ref: 18/1250

Vår ref: 18/01544-2

Dato: 29.06.2018

UDIs svar på høring - NOU 2018:7 Statistikklovutvalget

Utlendingsdirektoratet (UDI) viser til høringsbrev fra Finansdepartementet av 23. mars 2018 angående NOU 2018:7 Ny lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå.

NOU 2018:7 gir en nyttig og informativ beskrivelse av Statistisk sentralbyrå (SSB) og det norske statistikkssystemet for øvrig. Utredningen drøfter flere sentrale problemstillinger knyttet til offisiell statistikk, statistikkssystemet og SSBs rolle og uavhengighet. Vi avgrenser vårt svar til forhold som direkte berører UDI.

Før vi gir vår tilbakemelding, gir vi først en kort beskrivelse av UDI sin rolle i statistikkssystemet. Avslutningsvis kommenterer vi noen andre forhold som er omtalt i NOU 2018:17.

UDIs rolle i statistikkssystemet

UDI utarbeider og publiserer statistikk om flere forhold på utlendingsfeltet. De mest sentrale er statistikk om asylsøknader og -vedtak, beboere i asylmottak, visum og oppholdstillatelser, retur og innvilgede statsborgerskap. Statistikken utarbeides først og fremst som intern styringsinformasjon, men har også allmenn interesse og publiseres på UDIs nettsider. Denne statistikken publiseres ikke av SSB, men UDI utleverer årlig et omfattende datasett som inngår i datagrunnlaget for SSBs statistikk om innvandring. I tillegg rapporterer UDI statistikk til EU som en del av det europeiske statistikksam arbeidet og til internasjonale organisasjoner på migrasjonsfeltet.

UDIs tilbakemelding

Et nasjonalt program for offisiell statistikk

Utvalget foreslår et nasjonalt program for offisiell statistikk. Et slikt program skal fastlegge hva som skal være offisiell statistikk, og være et redskap for samordning og regulering av offisiell statistikk. Programmet

skal beskrive hvilken statistikk som skal være offisiell og hvilke institusjoner som gis ansvaret for produksjonen. SSB bør ha ansvar for å utarbeide et forslag til program i samråd med de øvrige statistikkprodusentene. Programmet bør være flerårig, og fastsettes av Kongen i statsråd.

Utvalget foreslår videre at den norske statistikken som produseres innenfor det europeiske statistiksamarbeidet skal klassifiseres som offisiell. All offisiell statistikk skal underlegges de samme kvalitetskrav, og disse skal følge kvalitetskravene som stilles til europeisk statistikk.

UDIs svar:

- Det norske statistikksystemet er desentralisert. Store deler av statistikken produseres av SSB, men det er også andre offentlige etater med betydelig statistikkproduksjon, kompetanse og ressurser. Det er dermed viktig at det nasjonale programmet utarbeides i tett samarbeid med de aktuelle statistikkprodusentene innen de forskjellige sektorene.
- Beskrivelsen av statistikken i det nasjonale programmet bør være på et overordnet nivå, slik at det er opp til den enkelte produsent å avgjøre hvordan statistikken skal utvikles, utarbeides og formidles; så fremt den innfrir de gitte kvalitetskravene.
- Deler av statistikken UDI produserer er europeisk statistikk. Kvalitetskravene til europeisk statistikk er til en viss grad allerede implementert i statistikkarbeidet til UDI.
- Programmet må ikke være til hinder for at statistikkprodusenter som får ansvar for en eller flere offisielle statistikker, fortsatt kan produsere ikke-offisiell statistikk.
- Det må etableres mekanismer som sikrer at ansvar for en offisiell statistikk gitt gjennom det nasjonale programmet også følges av ressurser.

SSB gis et større ansvar for samordning

Utvalget foreslår å gi SSB får et større ansvar for samordning og en lovfestet lederrolle i Statistikkrådet, samarbeidsorganet for statistikkprodusentene. Byrået bør også få ansvar for å påse at andre statistikkprodusenter etterlever kvalitetskravene til offisiell statistikk. Utvalget foreslår også et tydeligere mandat for statistikkrådet.

UDIs svar:

- UDI vurderer det som positivt at SSB får et tydelig ansvar for å påse at andre statistikkprodusenter etterlever kvalitetskravene til offisiell statistikk.
- UDI er en del av Statistikkrådet, og vi opplever Statistikkrådets mandat i dag som svakt. Samordningen gjøres i stor grad ved informasjonsdeling. Et tydeligere mandat og ansvar blant annet i arbeidet med det nasjonale statistikkprogrammet vil være positivt og gi merverdi.

Bedre tilgang til data

Utvalget foreslår at datagrunnlaget SSB samler inn og bearbeider for statistikkformål, i større grad bør gjøres tilgjengelig for analyseformål

utenfor byrået. Spesielt bør forskningsinstitusjoner med dokumentert evne til å håndtere data på en sikker måte få lettere, enklere og billigere tilgang. Det bør også bli mulig for offentlige myndigheter med statistikk- og analysebehov å få tilgang til mer data enn i dag. Utvalget foreslår imidlertid å avgrense sistnevnte til i den grad det er nødvendig for å produsere offisiell statistikk.

UDIs svar:

- UDI utlyser flere FoU-opppdrag på utlendingsfeltet hvor vi legger til grunn bruk av data fra SSB. Oppdragene blir til tider forsinket grunnet SSBs behandling av søknadene om tilgang til data. Saksbehandlingstiden kan også virke noe uforutsigbar. Disse prosessene kan med fordel gjøres mer transparente og forutsigbare.
- UDI er usikker på om det er nødvendig å avgrense offentlige myndigheter med statistikk- og analysebehov sin tilgang til data til i den grad det er nødvendig for å produsere offisiell statistikk. UDI og andre kan ha behov for data til statistikk og analyser som ikke nødvendigvis faller inn under programmet, men som er relevant for den enkelte virksomhet og ha allmenn interesse. Hvis disse produsentene er gitt ansvar for offisiell statistikk gjennom det nasjonale programmet, bør de også kunne gis tillit til å behandle andre data for annen statistikk og analyse.

Andre forhold

Utvalget foreslår å gjøre norsk europeisk statistikk til offisiell norsk statistikk. I noen tilfeller benyttes andre avgrensninger og definisjoner i den europeiske statistikken enn hva som er relevant nasjonalt, noe som vil føre til at det publiseres forskjellige tall for Norge i europeisk sammenheng og som nasjonal offisiell statistikk. Dette kan virke uheldig, men samtidig være nødvendig for å sikre relevans både internasjonalt og nasjonalt.

Utvalget omtaler kort en mulig portal for norsk offisiell statistikk. Forslaget bør utredes nærmere før det eventuell vedtas. SSB sine nettsider (ssb.no) er vel etablert som kilde for statistikk fra SSB. I tillegg har de andre offentlige statistikkprodusenter etablerte løsninger for publisering av sine statistikker. En eventuell ny portals plass i dette bildet bør utredes grundig.

Som omtalt er det norske statistikkssystemet desentralisert. Store deler av statistikken produseres av SSB, men det er også andre offentlige produsenter med kompetanse og ressurser. Utredningen problematiserer at flere statistikkprodusenter kan vektlegge andre behov enn mer generelle samfunnsforhold, og at det til dels er parallelle fagmiljø hos disse og i SSB. Sektorkompetansen og nærheten til brukerne oppveier

dette og er en styrke ved et desentralisert system. Det er viktig at det nasjonale programmet ivaretar denne styrken.

Med hilsen

Stephan Mo
avdelingsdirektør

Kjetil Digre
seksjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk i Utlendingsdirektoratet og har derfor ingen signatur.

Brevet sendes kun elektronisk.